

חג חדש – חג השואה

מטרות

- שיח על משמעויות יום הזיכרון לשואה ולגבורה.
- דיון על הצורה בה יצוין המועד בעתיד.

מהלך

1. פתיחה: החגים שאנו חוגגים משתנים לאורך הדורות. לדוגמה, ט"ו בשבט, שאנו חוגגים כחג של יציאה לטבע ושמירה על הסביבה, היה בראשיתו מועד מתן מיסים לבית המקדש. דוגמה נוספת היא נס פך השמן, סיפור שהתווסף לחג בתקופה החז"לית. 75 שנים לאחר השואה, עלינו לשאול את עצמנו כיצד ראוי לזכור ולציין את יום הזיכרון לשואה ולגבורה.
2. נקרא את השיר 'חג חדש' מאת ולדיסלב שלנגל, משורר יהודי שחי בתקופת השואה בגטו וארשה, ונרצח באחת מהאקציות בגטו.

3. נשאל

- כיצד מתעצבים חגים?
- הסבירו את הדוגמאות ששלנגל מציג בשיר.
- עפ"י השיר, איך ייראה יום השואה בעתיד?

4. דיון

- כיצד לדעתכם ייראה יום השואה בעתיד הרחוק? כיצד יציינו אותו?
- כיצד ראוי בעיניכם לציין את יום השואה?

חג חדש / ולדיסלב שלנגל (עברית – הלינה בירנבוים)

לנושאי הפולחן יהיו
האת, הקלשון, המוט עם הפטיש,
צום יהיה, כפי שבמקלטים היה.
הזקנים יבכו,
הצעירים יקשיבו
לכל אשר ארע בימי האקציות, הבלוקדות...
לילדים יספרו,
שבמקלטים אלו חיו
ללא אור, שבועות, חודשים...
כאן בחושך ליד הקירות
חיכו, חיכו זמן רב
למשב רוח ראשון, לחופש ושמש...

הזקנים יברכו,
הצעירים ילעגו על
שסבא הפליג בהתלהבותו.
"יאמר הזקן כל שיחפץ,
ודאי כאותה בדיה:
משה חוצה את הים..."
בשעת בין-ערביים יצאו מן המרתפים,
שלווה תצפה להם,
עולם יפה, טוב יותר וחדש יותר,
ברגיעה, באור, בבטחון
לסעודת ערב חגיגית יסבו,
יגישו עוגת צלב קרס בדבש מהבון...

***** הסבר מילים לא מוכרות**
הומנטאש – אוזן המן
בלוקדה – מחסום רחוב בגטו
בון – כרטיס מזון

יהודים צריכים חגים,
יהודים מוכרחים לזכור,
כל שהיה בפסח ובפורים - - -
ואם ההומנטאש שבור
זאת משום... ש... המן...
והמצות זו מצרים הקודרת...
דגל בצבעים
הוא מזכרת, שהתורה,
והמינים – והסוכה –
לכל אלה יש איזו סיבה,
כל אלה זיכרונות.
נסים, אירועים וזמנים...

תחלוף המלחמה הנוראה
שאת היהדות משסעת
לגזרים, סמרטוטים ורבעים...
יהודים הרי יוותרו,
יגיחו מאי שם בבוקר כלשהו
דרישת שלום ממוות להביא...

יהודים צריכים חגים
יהודים מוכרחים לזכור,
כי נס הציל העם מאבדון,
כמו חג הסוכות,
מזמנים אלו יוותר
חג חדש: לא סוכות – מקלטים.
פעם בשנה ביום השחרור
יוזמנו אורחים
על דרגשים במקלטים,
במאורות – במרתפים
כבתפילות ישביעו
לב מלא שמחה ואמונה.

